

שבת פרשת שמיני, מברכים החודש אייר, ה'תשכ"ו

לא

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 לעולם, וּבָזָה גּוֹפָא בבית המקדש עצמו יִשְׁנוּ מַעֲלַת הַכֶּנּוֹר שֶׁל
2 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, דְּכִנּוֹר הוּא אוֹתוֹת נֶר כ"ו¹⁴, שְׁזָהוּ הַמִּסְפָּר כ"ו
3 הַמִּסְפָּר הַגִּמְטְרִיָּא שֶׁל אַרְבַּעַת הָאוֹתוֹת דְּשֵׁם יו"ד, ה"א, ו"ו, ה"א
4 הַיְוָי, וּמִכָּל-מְקוֹם לַמּוֹת גּוֹדֵל מַעֲלָתוֹ שֶׁל הַכֶּנּוֹר שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִי
5 זֶה עֲדִין בְּמִסְפָּר שֶׁבָּעָה וַיֵּשׁ בו
6 שֶׁבַע נִימוֹן, וְלִמְעַלָּה מִזֶּה הוּא
7 הַכֶּנּוֹר שֶׁל יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ
8 שִׁיְהִיָּה שְׁמוֹנָה נִימִין וּכְמִבּוֹאֵר
9 לְעֵיל אֹדוֹת מַעֲלַת הַמִּסְפָּר שְׁמוֹנֶה
10 בִּיחַס לַמִּסְפָּר שֶׁבַע], וְשֶׁל הָעוֹלָם-
11 הַבָּא יִהְיֶה כִּינּוֹר שֶׁל עֲשָׂרָה
12 נִימִין¹¹, וְזוּ מַעֲלָה נּוֹסֶפֶת עַל מַעֲלַת
13 הַמִּסְפָּר שְׁמוֹנֶה, וְזֶהוּ הַרְמָזוּ בְּדַבְרֵי
14 חֲכָמֵינוּ ז"ל שֶׁהוֹבֵאוּ בְּפִירוּשׁ רש"י
15 "בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי שֶׁנִּטְלָה עֲשָׂרָה
16 עֲטָרוֹת", לֹאמַר כִּי יֵשׁ בו
17 מַעֲיָן הָעוֹלָם-הַבָּא כּו'¹⁷
18 שְׁמַתְפָּאִין בְּמִסְפָּר עֶשֶׂר. עַד כַּאֲן דַּבְרֵי
19 ה'כּוּלֵי יִקְר'.

20 וְהַעֲנִין בָּזָה, לְפִי הַמְשַׁמְעוֹת
21 הַפְּנִימִית שֶׁל הַדְּבָרִים, בְּמִבְּאֵר
22 בְּדְרוּשֵׁים¹⁵ שֶׁשְׁמִינִי הוּא
23 בְּחִינַת בִּינָה (סְפִירָה
24 הַשְּׁמִינִית מְלֻמְטָה לְמַעְלָה
25 בְּמִינֵין עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת מְלֻמְטָה לְמַעֲלָה
26 – יסוד, הוד, נצח, תפארת, גבורה,
27 חסד, דעת, בינה), וְיִדְוַע שֶׁבְּחִינַת
28 בִּינָה כּוּלְלַת בְּחוּכָה כָּל ה'שֵׁלֶשׁ
29 רֵאשׁוֹנוֹת', כֹּל שְׁלוֹשַׁת חֲלָקֵי
30 הַמּוֹחִין, חֲכָמָה, בִּינָה, דַּעַת, הַנִּקְרָאוֹת
31 רֵאשׁוֹנוֹת' כִּי בְּדֶרֶךְ כֹּלל הַסְּפִירוֹת
32 נִגְמַת מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה, הַחֵל מִסְּפִירַת
33 הַחֲכָמָה שֶׁהִיא הַסְּפִירָה הָרֵאשׁוֹנָה,
34 וְעַד שִׁיְהִתְגַּלּוֹת עֲתִיק
35 בְּבִינָה¹⁶, בְּחִינַת 'עֲתִיק יוֹמִין'
36 (הַמְדוּרִיגָה הַנְּעִלִית וְהַפְּנִימִית בְּחִינַת
37 'כְּתַר עֲלִיּוֹן' שֶׁלְמַעֲלָה מִהַסְּפִירוֹת) וְהִיא
38 בְּחִינַת הַעֲנוּג לְמַעֲלָה, בָּאָה לִירֵד גִּילּוּי
39 בְּסְפִירַת הַבִּינָה (וּכְמִבּוֹאֵר בְּלִקְוֵי תוֹרָה' לַאֲדָמוֹר הַזֶּקֶן, מֵאֲמָרֵי רֵאשׁ הַשֵּׁנָה:
40 'כִּמוֹ עַל-דֶּרֶךְ-מִשַׁל בָּאֵדָם לְמַטָּה כְּשֶׁנוֹפֵל לוֹ אִיזָה הַשְּׂגָה וְשֶׁכֵּל חָרַשׁ בְּאִיזוֹ
41 עֵמֻקוֹת הוּא מְתַמְלָא תַעֲנוּג, אֲמָנָם עֵיקַר הַתְּגַלּוֹת הַתְּפִשּׁוֹת הַתַּעֲנוּג בְּשִׁלְמוֹת

42 הוּא דוּקָא אַחֲרֵי-כֵן, כְּשֶׁמִּשְׁיַג הַעֲמֻקוֹת הַזֹּאת בְּהַרְחַבַת שְׁכָלוֹ וְרוּחָב בִּינְתוֹ".
43 וְזֶהוּ שִׁ"אוֹתוֹ הַיּוֹם רֵאש־חֹדֶשׁ נִסָּן נִטְלָה עֲשָׂרָה עֲטָרוֹת", בִּינֵין
44 שְׁבְּחִינַת בִּינָה כּוּלְלַת כָּל ה'שֵׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת' (עֲשָׂרָה), וְלֹא
45 רַק עֲשָׂרָה סְתָם, אֲלָא עֶשֶׂר כְּפִי שְׁהֵם בְּתַכְלִית הָעֲלִוּי, שְׁזָהוּ
46 "עֲשָׂרָה עֲטָרוֹת", "עֲטָרוֹת"
47 דִּיקָא, חֲכָמֵינוּ ז"ל דִּיקוּ וְאֲמָרוּ
48 שְׁמַעֲלַת רֵאש־חֹדֶשׁ נִסָּן הִיא שְׁנֵטֵל
49 עֶשֶׂר עֲטָרוֹת, בְּחִינַת ה'בְּתָר',
50 שֶׁהוּא עֲנִין 'עֲשָׂרָה בְּתָרִין'.
51 (ב) וַיֵּשׁ לְבָאֵר גַּם אֵת עֲנִינּוֹ שֶׁל
52 "יּוֹם הַשְּׁמִינִי" בְּהַמְשָׁךְ לַחֲג
53 הַפֶּסַח (שֶׁהָרִי בְּרוּב הַשָּׁנִים
54 קוֹרִין בְּקִרְיַת הַתּוֹרָה כְּפִרְשַׁת
55 הַשְּׁבוּעָה בְּצִיבּוֹר פְּרֻשַׁת שְׁמִינִי
56 בְּשִׁבְתָּה שְׁלֹאֲחָרֵי חֲג הַפֶּסַח,
57 שְׁבוּ בְּשַׁבַּת שְׁאֲחָרֵי חֲג-הַפֶּסַח
58 נִעֲשֶׂת תַּכְלִית הַשְּׁלֻמוֹת שֶׁל
59 כָּל שְׁבַעַת יְמֵי הַפֶּסַח כְּמִידֵי
60 שְׁבוּעָה שְׁבוּעָה הַשַּׁבָּת (עֲלִיו נֵאמַר
61 "וַיְכַלּוּ", לְשׁוֹן סִיּוּם וְשִׁלְמוֹת) כֹּל
62 עֲנִינֵי הַשְּׁבוּעָה מְגִיעִים לְשִׁלְמוֹתם),
63 בְּהַקְדִּים מָה שְׁנִתְבָּאֵר לְעֵיל
64 בְּמֵאֲמָר ד'אַחֲרוֹן שֶׁל
65 פֶּסַח¹⁷, שְׁנָה זוּ, תְּשַׁכְּו',
66 מֵהַמֵּאֲמָר שֶׁל אֲדָמוֹר
67 הַצְּמַח צֶדֶק' דְּבוֹר-הַמִּתְחִיל
68 הַפּוֹתַח בְּקַטַּע "הָא לְחֵמָא
69 עֲנִיָּא"¹⁸, שִׁישׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת
70 שְׁנוֹנוֹת שֶׁל מְצָה, מְצָה הַמְּכִילָה
71 קָמָה וְיָמִים בְּלִבְדָּה שְׁנִקְרָאֵת לְחֵם
72 עֲוִנִי, וּמְצָה שְׁנִילוּשָׁה בְּמֵי פִירוֹת
73 שֶׁהִיא מְצָה עֲשִׂירָה.
74 וְלְפִי פְּנִימוֹת הַדְּבָרִים מְצָה עֲשִׂירָה
75 מוֹרָה עַל בְּחִינַת אֲתֵּהֲפֹכָא,
76 עֲבוּרַת ה' בְּאוֹפֵן כּוּזָה שֶׁגַם הַחֲלָקִים
77 הֵלֵא טוֹבִים שְׁבָאֵדָם הַתְּהַפְּכוּ לְטוֹב
78 שְׁזָהוּ מָה שְׁנֵאָמַר¹⁹ בְּקִרְיַת-
79 שְׁמַע וְאַהֲבַת אֵת הַיְוָי אֲלֵקִיד
80 בְּכָל לְבָבְךָ, וְדַרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל, מִלְּשׁוֹן הַכְּתוּב "לְבַבְךָ" וְלֹא "לְבָב",
81 שֶׁהַצְּוִיּוֹת הוּא לְאֵהוּב אֵת ה' בְּשִׁנֵּי יְצִרְיָךְ²⁰, הֵינִי שֶׁגַם הַיְצֵר הָרַע יִתְהַפֵּךְ
82 לְהֵיטֵב טוֹב, שֶׁהוּא עֲנִין הַתְּהַפְּכוֹת הַמְּדוּת לְהֵיטֵב בְּנִטְיָה הַפּוּכָה

(14) תקו"ז תכ"א (נב, א). (15) סד"ה ויהי ביום השמיני הנ"ל. (16) ראה זח"ג קעח, ב. תו"א לך יא, סע"ב. (17) ד"ה והניף פ"ח (תורת מנחם - התוועדויות חמ"ו ע' 324). (18) נרפס לאח"ז באוה"ת ויקרא (כרך ב) ע' תג ואילך. (19) ואתחנן ו, ה. (20) משנה ברכות נד, א. ספרי ופירש"י עה"פ.